

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ ОТ 1990 ГОДИНА

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА БЪГАРСКАТА ПРАВОСАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА ХСVІ, БРОЙ 14

СОФИЯ, 1 – 7 АПРИЛ 1996г.

ЦЕНА 10.00 лв.

† Св. Климент ОХРИДСКИ

„БЛАГОСЛОВЕН ИДЕЩИЯТ В ИМЕ ГОСПОДНЕ“

Глед като прелупуваме течението на поста като искрица дълбина, гледайки към желаното престанение, нека предприемем по-голям подвиг. Отсъствайки от себе си съни на леността, нека превенем от едни чудеса на Господа към други дивни чудеса, водени от нашия Господ Бог.

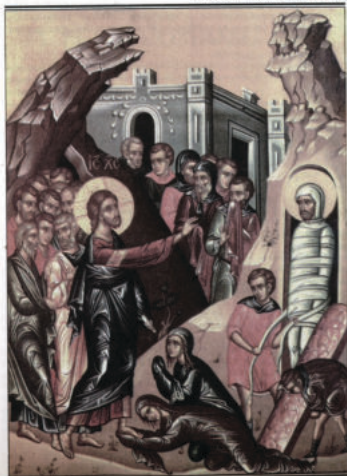
Вчера ние се удивляваме заедно с Марта и Мария поради възкресението на Лазар. Нека с поклонение поднесем на Христа благословената хвала като на Господ. Днес ти нелюбвите деца поощряват Христа с палмови клончета и викат високо: „Благословен Идещият в име Господне! Господ е Бог и ние се вика!“

Изчерпено о, пророче, и ми кажи, кой е Този, който идва в името Господне? – Та не чувах ли пророк Исая, който се провиква и казва за Него: „Ето, двайцата ще зачене в утробата си и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил, което значи: с нас е Бог“. Той слезе от небесата заради нас и доброволно стана беден, та ние да се обогатим чрез Неговата бедност. Този е, който се роди от Отца без всяка претривка, и втори път – на земята, от пречистата Дева, без баща. Този е, който вчера възкреси Лазаря, прекарал вечно четири дни в гроба. Този е, който дойде в името Господне. Внесо да Му отдадат слава, беззаконниците юдей бяха обхванати от завист и на вечерящите ден се говориха против Него да Го убият. И не само Него Самия да убият, но и Лазаря, понеже поради него мнозина вярваха в Исуса и изповядваха, че Той е живият Бог. Днес азвята, изпълнена с радост, постана пътя Му с благословената цветя и прозвонава човеште към радост, като е приготвена клонка от кубхам маслинна дървета, изпълвайки сърцата на вярващите с похвала, за да запалят песни. Благословен е Идещият в името Господне, Христос – нашият Цар и Бог! Благословен е Този, който идва, за да пострада, да разруши царството на ада и да изведе пленниците, държани още от времето на първия Адам в прелупуването. Заради това Той отиде с подем към доброволно страдание, желайки да промени с Христа сърцето на мъчители и да оживи уверилите. И наистина, Господ не е дал топ кръст като оръжие срещу нашите врагове, та като се осъзнаваме с кръстния знак, да униожим цялата измава на дявола. Нама ние чрез дървото блямо отпаднахме от праг, чрез **кръстното дърво** пък Христос ни възведе! Да отново в предяното място.

Затова казваме: „Благословен Идещият в име Господне, Идещият Бог Господ на доброволно страдание!“ Поради тези страдания всички вярващи се спасяват чрез Исуса Христа, нашия Господ, на Когото в славата воевим.

Из „Слова в поучения“

Синодална и издателство, С. 1970

ВИЗАНЗЕ В ЙЕРУСАЛИМ

Стенопис от Динаполски манастир, 1679 г.

Тринад, гл. I

Христие Божке, за да ни уверши в общото възкресение, преди Твоите страдания Ти възкреси от мъртвите Лазаря. Затова ние, които носим като децата знамената на победата, викаме на Тебе, Победител на смъртта: Осана! Все пак викните! Благославен е, който иде в името Господне!

† Видински митрополит НЕОФИТ

СЛОВО НА ВРЪБНИЦА

Божките присъди

Връбница – това е гравитична на тържественото възвание на Христа Спасителя в Йерусалим. Добрият христинин, който разбира Пасията, когато гравитува той ден, преживява двойни чувства – радост и скръбни. Радостта за сега, защото разбави и премагна великото изкуствено дело на Ирдията на волна смърт заради нашето спасение. Скръбта пък затуй, защото знае какви тежки присъди издрава всемогъщият Бог за непотриваемо престъпните и морално падналите общества и народи.

На днешния ден Христос Спасителят тържествено влякъл в Йерусалим. Изпълнено предсказанието на пророк Захария. Преди векове още той богоудачноно видял това спасително за света събитие. В своя възторг тогава той викал: „Кажете на дъщерята Синове: ето, Твоят Цар иде при тебе хротък и възвел ослуда и осле, сина на повременница.“ [Мат. 21:5]. И днес, наистина, Христос, възвел на ослуда, влезнал царски в еврейската столица. Сярково бива от голямо множество народ. Радават се чистите сърца, лъкувайки простите души. Едни дръкват се потупали, други клончата зелени хвърляли по пътя, дете запели да ви-

не великият Спасител. Всеки възтържено пеели: „Осана Сину Давиде! Благословен Идещият в име Господне.“ Царят Израилев [Мат. 21:9].

Христос отивал на доброволни мъки за спасение на света. Отначавало Го приели, поддривали, бичували, позор и кръстна смърт. Това Той добре знаел. Ала всичко то не било в състояние да извика ни едно въздишка из гърдите Му, ни едно роптание из устата Му, нито една слеза от очите Му. Но когато видел великото спасение град – плуза на Израиля, – възтържата скръб надделяла на Неговия дух. Той не само се натъжил, но и запалил за град. Зашто знаел: никогата присъди: виждаш жалката съдба на Сион народ, който не рачвал да приеме закона на истината, на любовта и нравствената издрва.

Нама нужда да се прокукува каква ще бъде присъдата над нашия народ. Ако това положение на неволята не се обмени на вярност, Робство и страдание – това ни предстои. Но, да не бъде! Верните синове на Църквата Божия и на българския род трябва да сторят всичко възможно за обмени на присъдата. Преди всичко трябва да се обмени успорно към Бога. Неговата помощ и поощра за народа да се

измоли. Не е достатъчно да се грижиш за собственото си душаспасение. Трябва с устремие и с общи усилия да работим за народното опомнение и спасение.

И тъй, ние припомняме Божките присъди. Никого Христос сторил това със слава на очи от върха на Масленицата планина. Израел не послушал гласа Му, не пожелал да се прибере под Неговите крила. Поради това гилците на Израил не присъди. Сякога Христос сторил това със слава на отпущане. Но Божките присъди са отменени. Това зависи от свободната волна на хората и нравостите. Зависи от гилката нравостена издрва и духовна обнова. Зависи от потушаване пожара на неволята в грешни страсти. Поради това Църквата Христова пак и пак не прозовава, и убеждава да приемем по закона Божия – с вяра, братолюбие и правдолюбие. Слава с той ще воевим да отменим и над-странната присъда. Прочее, нека се нравостено въздрив духовно обнови, та да опазим народните нравственности и свободи, да спасим собственото си духовно благо, да осъменим и като самостовен народ.

Из „Промовид за ризи слава“, С. 1925

„В ПРЕДВЕРИЕТО НА ХРАМА“

Проложник Ст. Марков за изказването на Светлин Русев в „Пловдива“

НА СТ. 2

БЪЛГАРИЯ И СЪВРЕМЕННИЯТ НАЧИН НА ЖИВОТ

НА СТ. 3

СВ. МЕТОДИЙ – ПЪРВИЯТ ПРЕВОДАЧ НА БЪЛГАРСКИЯ БИБЛИЙСКИ СТАРОБЪЛГАРСКИЯЗИК

НА СТ. 5

Пишат ни

„В ПРЕДВЕРИЕТО НА ХРАМА“

„Не участвайте в багдирския ден на Гимназията; напротив, избягвайте я!“ (Ефес. 5:11)

На 18 март 1996 г. бе открит под тая рубрика художествена изложба на г-н Руусев. На 23 март 1996 г. в предаването на НТ „Панорама“ художникът Светлана Руусев беше един от събеседниците на г-н Иван Гареван.

Папозливите качества на г-н Руусев като художник са безспорни и доказани. Тяк не оспорваме. Става реч за зорафа, използвана от Светлана Руусев за неколкократно изложба за храма в Гутите и патриарха врана баба Ванга (Evangelina) – пророчица, светица.

„Върховете на светът на християнския живот в цялост и спасение в Господ!“ (Макартополски еп. Николай, Църковният вестник, ПДА 1950/1991 г., С. 3). Затова св. Църква има светици – чедоци, живели като нас на земята, но категоризирани, канонизирани за светици. Това е особено сполни на свършеност, чрез които ние се приближаваме към Бога, Парвоазорът на духовните блага. Това е една концепция, основана на евангелистични думи: „И тъй, бъдете свършени, както в свършеност и Небесният ате Отец“ (Мат. 5:48).

Светостта е една от категориите, които ни водят към богоуподобяване, към това свършеността на човешкия дух, вложено в нас от Творещия Бог, което ни прави богоподобни и до-буди, а не зли и срамствени. Последните са от духовния живот, но зли и срамствени и подчинени на Деняца. Сатанинските, дяволските сили винаги противодействат на нашите добри намерения. Този зло, ние човешко като създани на Бога се отличаваме от безосветеността по това, че имаме свободна воля. Това ще рече, сами да се определяме като добротата или злото. Следователно страдаме ли, или успяваме, приключата с „дзъ“ и винака е изцяло наша.

Предполагам, че г-н Руусев в определението си „Предверие на храма“ има предвид призора на храма. Там в определението има за да се определи как да се прозират, подобно самоопределение, самоназначаване от страна на г-н Руусев в тази част на храма говори за скромност и съзнание

за грехоустой, т.е. недостойност за присъствие и оставане в средата на храма – в нас. И още по-важно, възможност за излизане в „света святост“ – св. отвор, където е място на благодатните лица – същностнослужителите.

Да, но на практика и фактически г-н Руусев достига до олтарния иконостас, като поставя рисуната от него „икони“, които прекарва бока стотина в една галерия, примерно „Александър“, но не в дом за молитва, в храм. Този изобразителен на „светици“ но ни предразполагат към молитвен размишление, когато сме оръчи тяга в храма. Те изкривяват нашата представа за предназначението на иконата

„Икони“ или „образ“ се нарича изобразителното на Светия Бог, на Божията Майка, на ангелите и на светите угодници Божии. Изобразяването непременно се осъществява от духовник със специални молитви и светена воля. Чрез това осъществяване иконата придобива благодат на Светия Бог и вече се счита от нас за свята. Има чудотворни икони, чрез които проявяват в тях Божия блага, например изцелено на болни.

Мелайки се пред иконата ние сме длъжни да знаем, че тя не е Самият Бог или Божият угодник, а само изображение на него. За това трябва да не молиме нас самата икона, а на Бога или светица, която е изобразен на нея.

Върху светата икона благоговейно съществува светите лица, които възникват над нас юмъ Бога и Неговите светици и разпалва в сърцата ни любов към нас и към всички светици. (Знаменит, прот. Сергий Слободкин, 1987 г. УСА стр. 48)

При наличие на установените норми, изпълнени през вековете и съхранени в родната ни иконография и култура, художникът Руусев ни лишава от приобщеност. Може би с това иска да задължи собствените си амбиции за изобразително художник в областта на иконографията.

Г-н Светлана Руусев всъщност не даде точен отговор на въпроса, отправен от г-н Гареван, вярвай ли е, или не. Усучко отговори си и така не се разбира вярвай православен християнин ли е, католик, протестант, или некръстен и невянчан българин-атеист.

Действително ако г-н Руусев признае, че е безбожник, то става ясно, че неговите „икони“ (иконни творения) естествено водят към „модерно езичество“. Последното е нужно като модификация на безбожното „езичество“ за част от нашата интелгенция, която предпочитва да няма нищо общо с отеческата ни вяра, увердния ни като народ, нация със самостен език и култура. Нима „Тангра“ ни помага да сме една от най-древните държави на Европейската континент или дълновъдността на св. църк. Борис-Михаил“?

Тенденция, която цели пълно изкривяване на представата за категорично: светост, светец, пророк и икони и стенописи в православен храм. Един лош пример, който може да трагне бопедаващото, изпаднало в бездушевност наше общество в отласка постова, а тя е – обратна към езичество, модерно, разбира се. По този начин може да дойде и далят, в който ще се отрече делото на покръстеният български светици цар Борис-Михаил и ще се върнем към Бога на разбоярката на „Тангра“, като „Тангра“ – пророчески всебългарски закритник, вместо свети Иван Рилски Чудотворец.

Засега най-подходящото място а храма Божии за г-н Светлана Руусев е призора. Определенията на баба Ванга като светица и пророчица са неправилни, неподходящи и неадекватни, безосветни. Чини ми се, че тази католическа пророчество на светата

Българска православна църква, а не на българските журналисти и художници.

С това определение се поставя найлоша дълга душа в опасност от активно двояко нашествие. Най-добре ще е да си остане заветна определението за нея – „Феноменът Ванга“ и повече нищо.

Да не гишнем Бог!
Протодокс Стефан МАРКОВ
ИНСХЛ, Св. Александър Невски“

ВЕСТИ

Архирейско посещение

На 17 март – III-та Неделя на Великия пост – Кръстопоклонник, настоятел на Катедралния храм Западни и Средновековен митрополит Симеон отпътува архирейско посещение в Българския параклис „Св. Патриарх Евтимий Тарновски“ в Париж, по време на който с благословението на Св. Синод ръководител на Св. Синод архиепископ Йеремия Емилиан Брановски за архирейско посещение в България д-р Симеон Периос. Литургия д-р Симеон Периос за четоц и иподокни г-н Йордан Стойков, боголово и църковен настоятел при общината, настоятел на Св. Литургия д-р Симеон Периос на г-жа Юлия Талева. Митрополит Симеон произнесе въздвижено слово, като постави акцент върху мислата на Православията оръд нашите сънародници в чужбина и не забравяте на родната ни Църква, но за съжаление църковните общини

не са обединени на самоцърковен – факт, който не ни позволява да проследим необходимата религиозно-просветна мисла.

Иконом Петър Симеонов благодарни на епархийския архирей, църковните настоятели и членове на общината за молитвената и евангелистична подкрепа, която е оказали, и съобщиха, че в близко време ще се открият църковни общини в градовете Лино и Бодра, защото ние сме в дълг към нашите сънародници, с надеждата и те да осъществят неразривната духовна връзка между Църквата и народ. Митрополит Симеон бе приветен от българските посланици в Париж г-н Симеон Ангелов, Прокурор множеството свещи със сънародниците и представителите на православния и другите църкви и исповядвания.

Йордан СТОЙКОВ, Париж

ТЕЛЕГРАМА

До Негово Светейшество
Българския патриарх Максим
и Светия Синод на
Българската православна църква
София

Копия

До министър-председателя на
Република България г-н Жан Виденов
София
Българска национална телевизия –
София

Ваши Светейшество

Многоуважаемия архирей на Българската православна църква, Ние, освещените от Пловдив и Пловдивската епархия, сме възмущени от Вашето поведение, като ние сме солидарни и в цялото подкрепляеме Вашата епархия изцяло за установяването на музеевостроителство при Светия Синод на Българската православна църква върху църковния производствен комплекс в кв. „Илиянци“.

Не може обаче, когато освещените в България изомостат с младорите си запали, учениците от Духовните семинарии (падулат), учениците в Духовните семинарии стануват от ниско заградено на училищния им труд, няколко души разволични и народни инициативи да усвоват безнаказано придобитите средства за производствен комплекс за лично обогатяване, а освещените, учители и семинаристите да мързостат и бедват.

За всички тях в този, който ги подкрепят – заслужено наказание!

Призоваваме всички свещеници от цялото „Тръгна да тръгнат на поход за освобождаването на престълно завладения производствен комплекс – Илиянци – собственост на Светия Синод на Българската православна църква.

Пловдив, 21 март 1996 г.

За съдействието от Пловдив
и Пловдивската епархия
инокс ЛАВРТО САВОВ, Пловдив

Вести от света

БЕЛГРАД. 11 православни епископи с катедри главно в Босна и Херцеговина продължават да настояват за оставката на Сръбския патриарх Павле. Те обвиняват патриарха в „протестантство“ и съучастие в Миланович. Епископът на Мостар Атанасий (Ивтич) в поддръжка оставка като член на Св. Синод.

МОСКВА. Огромната катедра „Св. Спас“, разрушена от Сталин през 1934 г., е пръв път ще си възстанови стария. Една московска банка е поддръжка на патриарх Алексий II 50 кг злато за общността на купула.

МОСКВА. Президентът Елцин в същност Синод по религиозните въпроси и е изказал своето предположение Анастол Кривонос. Този 84-годишен журналист на времето е отразявал за ТАСС втория ватикански събор и се счита за колониален експерт.

ПАРИЖ. Съборът анкета на „Дигаро“ 86% от французите вярват в Бога, като само 21% се практикуващи християни, 27% се обявяват за атеисти, а 7 не-

малко мислят, 35% са приобщавали новия вярлик на литургия, а 6% се изповядват. От австрийците 68% се обявяват за римокатолици, 6% за протестанти, 5% без будности (1) и 1% за евреи, мюсюлманите и православни.

ТРИПОЛИ. По съдействието на агенция „Катар“ събличено на правителството възнамерена в най-скоро време да установи дипломатически отношения с Ватикана. Преговорите между тях в последно време се записва с посредничеството на ватиканския архиепископ Флахан. Единствените държави в близкия и Средния Изток, които не искат да имат нищо общо с палестински престои, са Саудитска Арабия и Слънчевите острови.

ИНСБРУК. В римокатолическата епархия в Инсбрук (Австрия) 95% от всички ученици и ученици изучават предмета евреянство. Това означава 89 596 от всички 78 934 деца.

Св. асист. Вероника
Павла (СТЕФАНОВ)

ПРАЗНИЧЕН КОНЦЕРТ

На 26 март 1996 г. в салона на читалище „Славянска босора“ се състоя празничен концерт, посветен на християнския празник Благовещение, организиран от фондация „Свети Патриарх Евтимий“ и 41-во ОУ „Св. Патриарх Евтимий“ – София. Инициативата спонсорствено от г-н С. Климентини Иванова, преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“. В него те говори за събитие, станало преди близо 2000 години и предавано неколкократно години преди това от пророк Исаия. В книгата на неговите пророчества е казано, че Деняца ще зачене и ще роди Сина и ще Го нарече с името „Имайки си пророк“ от г-н С. Климентини Иванова.

Това пророчество се изпълнило чрез св. Дева Мария, която получила благата вест от архангел Гавриил. Там вест излязла с радост и нито сърца, защото чрез св. Богородица ние получихме Спасителя на света.

Има Иванова е облекчила още, че чрез жена е дошъл грехът в света и чрез жена е изкупен. Тя

разумни на присъствието още и значението на думата Благовещение или Благовец, като народен дъх го нарича.

След словото на г-жа Иванова празнично продължи с възмущаващо изпълнение на хора на момичката и болноурих хор 41-во ОУ ръководител А. Василева и П. Бурушевска.

Публиката беше очарована от изпълнението на младите и талантливи изпълнители Д. Георгиева и З. Вълкова, които изпълниха произведенията за цигулка от български композитори в аккомпанимент на пиано от Н. Кюмюрджиев.

След изпълнение с поетична композиция „Жена“ по стихове на Б. Вагнера, П. К. Лявров, Л. Левачев и Б. Славов в изпълнение на ученици от У клас на 41-во ОУ.

Празничният концерт бе посетен от много ученици от 41-во ОУ, учители, родители и граждани, за които им благодарим.

Група ТОНЕВА – член на УС на фондация
„Св. Патриарх Евтимий“

БИБЛИЯТА И СЪВРЕМЕННИЯТ НАЧИН НА ЖИВОТ

Обикновен хатай в обикновен запад-новероятен град, Обикновена единна на стая, средна цена, удивително съсредно. На стаята репродуцира на Рънор, на масата графа с вода, попелник и... Библия. Странно съчетание. Водата и попелникът могат да потребят на мязката, значащи се предпазва, че и Библията е подобен предмет от друга необходимост?

Ако в хотелската стая няма вода за пиене или попелник, гостите сигурно ще се разочарват. Ако няма Библия обаче, никой няма да забележи и да се оплаче. И въпреки това, някакви и постават и то са тукъ съществено, сякаш с неколкозначително допълнително към стандартния набор услуги на съвременната цивилизация. А може би нашата цивилизацията наистина се нуждае от това допълнение? За да отговорим на този въпрос, ще трябва да вникнем в съдържанието на Библията, специално на Новия Завет.

Централно място в Новия Завет заемат думите на Исус Христос: "Аз съм слънце, което влиза пред Мене, ще се спадат, и ще влезе, и ще излезе, и паша ще намери" (Иван 10:9). Но за да влезе и излезе, от човека се изисква воля да извърши това, което много не му е иска да направи.

А също е трудно това? Точно за това разказва св. ап. Павел. При приемането на заповедите или закона става разделение на нашата природа. Заповедите се приемат от ума, от дъшата, от вътрешния човек и този вътрешен човек се гореева, а външният човек, т.е. телото, остава същият. Преди приетото на заповедите дръвта и тревата се живеят една една, животът е едно и също и е едно и също, отразяващо ги е едно и също, а сега вече имам различна природа. Защото с вътрешния си човек живеем успява в закона Божия, но в изпълнението си виждаме друг закон, който все пак продължава на волн ум и на прави грешения на грешния закон, ще се изключават (Рим 7:22-23).

Преди пълта също е доказала човека в плен, но той би сигурен, че този плен е свободен и това му е дало стоизмичност. Сата човека открива истинската свобода в религия, че в пленяване на пълта, в тази мисъл, че е прав неостатен. Защото това, което мисли, върша, а онава, що имам, него правя" (Рим 7:15).

Това е трагедията на всеки човек, провал Евангелието. "Желан" – това е

моята воля, моята личност, т.е. моето "аз", а "върши" – това е молята природа, моето наследство. Преди благата въз "аз" и "в" имам съпротива, моята природа, след това в станаха връжди. Човекът започва да прави своята природа, но тл е така силна, че го кара да живее не така както иска, а както тл желане. И каква друга му остава, освен да възкликне: "Нужен ет човек, който ме избави от тилото на тая смърт!" (Рим 7:24).

Като заради този тригичен въпрос, св. ап. Павел сам отговаря на него: "Законът на духа, който дава живот в Христа Исусе, ме освобождает от закона на греха и на смъртта" (Рим 8:2).

Има начин за спасение от смъртта и той е описан подробно от св. отците. Тл е важно се приемали по този път и го показват много добре, но ако трябва някогва да го опишем – то това е изпълнението на заповедите, т.е. спедването на закон. Писаниа. А това съвсем не е лесно.

Но в такъв случай защо, Писаниа и съвременният начин на живот като че ли са несъвместими. Основната тенденция в нашата цивилизация е да угаждат на нашата природна природа. Осие грехът ХИУ. Това проявление като идеал на съвременния човек" и изостанало разпространение. Оттогава училищата на сиколо, психологи и педагози от цял свят са насочили към осъществяването на това "разкръпстване". Угаждането на пълта съга е станало световна идеология, закон "за този свят". Как трябва да се отнасят светът към Св. Писаниа, което проповядва напълно противоположно на идеологията Исусу Христос в казал за това в Божия си Словото уна-е: "Словото ги намраз, защото то не е от света,

както и аз не съм от него" (Иван 17:14).

Защо тогава толкова типично за "този свят" уждржението като хотел не само че предлага, но почти нито вика за посетители Библията? За да я прочетат и после да намразят "този свят"? Това е абсурдно и тук трябва да се търси някакво друго обяснение.

За разошването на тази загадка по-голямо фактът на позитивното отношение на издателите на Библията.

Библията. С нея се снабдяват не само хората, но и авторите, казвателите и т.д. Тасе печатат в астрономически термини на всички озии, прощавайки се на ниски цени, а в бедните страни се раздават безплатно, като се благаговорително. И това прещаване в хората на криза, дава желания резултат от себе си, да обгръща с ферментата си, за го обезвреди първо, а после да го смели.

Но ако все пак някои започнат да четат Библията? Това също не е страшно. Винакво е да е чат "за този свят"? Съвременната цивилизация ни представя главно в Библията текст като второстепенно, а второстепенното издига като главно. Това не е трудно да се направи, когато цивилизацията разполага с мисълта представа за масова информация, която гримор могат да посочват функциите за Христос, експлицитно и имплицитно. Тасе той се представя не като глътател на Благата и в същото време Страшна съдба за бъдещия живот и бъдещията, а като мисъл и добър личност на дувени и телесния развн, който все пак ще забере и всичко чат грехот. От Св. Писаниа изваждат жалкото и вместо то се болешно убеждават да не смърти от дръвката, така същя повече ни приговат. Любовете на Христос към хората се превръ-

ща не в дейната любов на хирурга, който казва: "Потърви и аз ще изрежа твоия тумор", а в неутралната любов на човека болестоза дава а само ни шиня. "Не се възмущавайте, но мислете за нищо лошо, аз съм с вас...". Последното този образ се въвежда в нашето съзнание и ние съвсем сериозно започваме да правим, че всичко ще си развинта, дори и изпълнението на нашите грехове.

Това че включването на Библията в списъка на задължителните за хората книги принаредително на трябва да ни утвърди. Това не е грещицата на административна, а широка пропандеа на едно християнство с други акценти. Тасе сравнително новата стратегия сменя традиционната, която се заключаваша в обмисляне на Свещеното Писаниа. Това ставаша чрез публикуване на "доказателства", че никаква Христос и никакви апостоли не се съществуват, че Библията е история е само плон на фантазията и т.д. В науката тази грещица стратегия се нарича с издържките термин "Лейбид на хиперкритицизма". По същество това беше един отчаян опит на "този свят" да се защити от смъртната опасност, криеща се за него в Евангелието, чрез контраинтерпретации. Но изваждат, че този метод не дава желания резултат (защото, когато нищо се критикува, хората се интересуват от критиката, а не от довода), а по-хотро. Тасе като не успят да извадят от себе си Евангелието, той започва да го обгръща с го обгръща с ферментата си, за го обезвреди първо, а после да го смели.

Исус християнските трябва постоянно да мислят за тази причина стратегията и Божественото дава а само ни шиня. "Не се възмущавайте, но мислете за нищо лошо, аз съм с вас...". Последното този образ се въвежда в нашето съзнание и ние съвсем сериозно започваме да правим, че всичко ще си развинта, дори и изпълнението на нашите грехове.

Нека да си припомним всички заповеди една по една, ще се убедим, че това твърдение проповядващо е в евангелия, което поражено не само в бъдещия живот, но и още в този свят.

В. ТРОСТНИКОВ
Превод Паша ГЕОРГИЕВА

Дискусия

ЗА РЕЛИГИОЗНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В СВЕТСКИТЕ УЧИЛИЩА

В какво според вас биха се намирали нравствените аспекти на религиозното обучение в светските училища?

Започвам се с концепцията за въвеждане в българските училища на общообразователен предмет "Религия", публикуван в "Свободна мисъл", № 3 от 1996 г. Бих искал да изкажа мнението си по този въпрос от позицията на учител по български език и литература с дългогодишен педагогически стаж.

Доста съм изкушения да изкажа мнението си за предмета "Религия", който е предложен като комплекс, включващ понятието вероучение, но искам да се концентрирам върху предложениата "Концепция", в която се съдържа само е предпоставката мотив за въвеждането на този предмет в училище. Считам, че илюстрично на религиозно образование в училище ще съществия и за по-посещено предмет "Славянско, Го Мисъл, Иван Вазов, Го Мисъл, Иван Вазов, Елин Пелин, Емилсин Станев, кадето познанието на Свещеното Писаниа

ще облекчи литературния анализ и няма да се губи повече време за изчаване на алогични положения, които се знаят от малък брой деца в стоеми с традиция в изучаването на религия.

Въвеждането на този курс за съвременното ни училище предмет, макар да е много важен, не трябва да се направи изобщо, макар и необходимостта да изкаже решението. Сигурно съм се специализация в тази област работят относно подготовката на преподавателите, обезпечаване с необходимите програми, учебници и литература, за как се стига, че се работи няма "на парче", не липсва система и организация или поне информация за тях. Предлаганата концепция показва така необходимостта сериозно отношение към издържките учебници, които се изучават в училище. По начина обаче, както и направено предложението във 2 гл. 4, той ще влезе в противоречие с учителите по философия, които отчасти смятат, че се достатъчно подготвени за да приемат тази част от образованието, цром като става дума за "общообразователен, не црковен,

вероучителен" въпрос. Възникват и други проблеми. Цром така няма да е религиозен, а също е необходимо непременно да се преподава от богослов? Мисля, че тук в стремежа да се направят компромиси, се обезпечават същността на този учебен предмет. Верно е, че само ако религията е задължителна учебна дисциплина, тя ще се преподава с необходимата сериозност, а и отговорието на учениците ще бъде същото.

Макар че съм гимназиален учител, поради специфичната на училището, в което работя (ние поемаме учениците от 5 клас и ги върим до 11 и като класни ръководители, а като специалности по отделните предмети), знам колко е важен началният учител за по-нататъшното развитие на ученика. Затова считам за неуместно да се изяснява от учителите в началния курс да преподават и този предмет. Понякога съм съгласен, че което ще се приеме предложението всички начални учители да преподават по тази дисциплина. Може би по-лесно ще бъде, ако се обучат един или двама учители по желание, които да обхващат целия начален курс. Друг вариант е, ако се назначат богослов с втора специалност "На-

чална педагогика", който да поеме отговорност от 1 до 5. Много е важно как ще започне изучаването на този предмет в начален курс, затова подготви на учители трябва да бъде особено прецизно, защото от него ще зависи успехът на преподаването на предмета "Религия" в училище.

Напълно съм съгласна с т. 13 от гл. 3: "Снимане за недопустимостта часовега по предмета "Религия" да се преподават на учители по друга специалност, освен по "Богословие". Не ми се струва, че влиза в противоречие с т. 9 от същата глава – "В началната степен ще преподават класните ръководители, както ще преподават по желание останалите учебни предмети. Учебното съдържание по "Религия" за I, II, III, IV клас е елементарно и е допълнено с нагледни материали, методично ръководство и указания, перцептивно усукани от методичката, обединени в специализираните факултети". Затова би било редно да се обмисли и редакцията.

В "Приложение" много успяват да бъдат дадени указания в Конституцията във връзка с обучаването по религии и обясняването на отделните понятия също са много важни. Пленно аз

съм обяснявала с родителите същността на "религията", която дръмта ще бъдат учени на курса а проблемите с някои оекти обтиснаха хората от всякакви религии. Познат ми е постоянен проблем в концепцията за студентите богослови. За нуждите на преподаването в 8 клас съм казвала на младежи от Богословския факултет в София и съм се удивлявала на парадокса – отишно подготвени и веруващи богослови не познават спецификата на българското ученичество. Тл не е най-добрият голическата работна в училище, освен в Семантиката, която за съвременна досега е единствената, им възможност за практикуване. По мое мнение макар и единствено, то не е най-добрият метод за преподаване на практичните умения.

Похвално е, че "Църковен вестник" дава гласност на възникналата дискусия за преподаването на религия в българските училища. За да се направи направен помоща допълнително и дискусията да не стихва, да бъде обучаван на този въпрос за нашето училищно образование.

Иванка ГЕОРГИЕВА
Учител по български език и литература, I клас квалификация, 95 СОВУНРЕ, София

СВ. МЕТОДИЙ ПЪРВИЯТ ПРЕВОДАЧ НА БИБЛЕЙСКИ КНИГИ НА СЛАВЯНСКИЯ СТАРОБЪЛГАРСКИ ЕЗИК

На 6 януари всяка година вече второ хилядолетие Българията православна църква чества паметта на св. Методий Славянолюбиви. Двата на блажената кончина на св. Методий през 883 г. по повод това годиня да се възхвалява неговото забележително дело за християнизацията на славяните и за просветата им на разбираем език. Богослужебната памет на св. Методий на 6 януари е оглазена в най-стария гречески канон за избягане на старобългарски език (Самуина книга от X в. и Асманска книга от XI в.), а по-късно българската традиция е запазила сред други славянски и православни народи, като руски, сръбския и румънския.

Но се знае точно дали е имало богослужебна почетна св. Методий сред западните славяни през IX-X в., защото нямало след неговата смърт учениците му са прогнани от Битолскокрайин и са разпръснати и проследени. Българин протисна първото му ученици и преподаватели и така остана и продължава това дело. Едва по-късно в Чехия са създадени почет. образена в книжовни и други паметници. А Епидоктска църква едва през началото XX век отново имела на св. Кирил и Методий за богослужебна почет на 11 май. Споделянето Българията православна църква и православния български народ запазвайки най-старинна и непрехватна почет към своите свети сестри братя грегориите.

Известно е огромното дело на св. Кирил и Методий за възникването и развитието на славянската писменост и за защитата на правото на славяните да прославят Бога на своя роден език. Неслучайно тяхното дело беше признато и от световната организация за просвета ЮНЕСКО и те бяха вписани в календара на забележителните лица, допринесли на световната култура, а по-късно бяха прогласени и за съпознати герои на Европа от световния нага-славянин Иван Павлов II.

За живота и делото на св. Кирил и Методий като нееднакво Двойца има множество изследвания, отрязани в специализирани библиографски справочници, затова тук няма да повтарям известните факти, теории и хипотези.

Тук ще са опитаме да очертаем снова, което отличава св. Методий от общото им братско дело на славянски просветители.

В авторитетния Речник на българската литература, т. 2, 1977 г. пише, че "създаването на славянската азбука е най-бележито дело на св. Кирил и Методий". Струва ми интересно, че това определение не е съвсем точно. Знаемте и известност, че е възможно славянските речери да се запечатват и други азбуки, като гласниката и гласната. Гък и най-старите славянски книги са достигнали до нас все на една единствена, а на два различни азбуки — на глаголицата, гласно богородично дело на Константин Философ — св. Кирил, както и на кирилицата, възникнала по еволюционен път след славянците в пределите на България и Византия.

Споднак са основното и най-важното дело на св. Кирил и Методий е преводът на основните християнски богослужебни книги, както и на цялата св. Библия (без Манахейските книги) на славянски език.

Но тук възникват няколко въпроса: кой, кога, къде, как и защо е направил това превод, и най-важното — на какъв "славянски" език?

Известно е, че св. Методий е по-възрастен от св. Кирил. След византийски император "всички съобщения говорят "чисто славянски", следователно и светещото го воеводило. Освен това в Житието му пише, че близо две години бил на "нямажени" сред славяни, в Охридския алпостол има грелика, че св. Методий "превед възкресението", вероятно 11-те възкресили или утърпни световници, може би саркархатно избиромо световници. Знаем за също, че той е преводил православията на своя брат от гръцки на славянски. Всичко това дава основание за предположението, че първ от два-

мата св. брати и основен преводен е именно св. Методий.

Най-важното свидетелство за преводаческата дейност на св. Методий е в XVI глава на неговото "Послание житию от XII век". След това, като остави чуждестранския (киргиски) шум и като вложи всичките си грижи на Бога, най-напред постави от своите ученици двама свещеници, добри скоростници, и преведе бързо от гръцки език на славянски всичките (библейски) книги и псалтиа, с изключение на Макавиева, а продължи на шест месеца — преди това той беше превел заедно с Филостава свати Павлина, Евлампиева и Анастасия и избрани църковни служби. Тогаво преводач и Номоканон, сиреч църковните правата, и отнесените книги".

Това важно сведение дава основание за предположението, че във основа на своя оглит при превод на възкресението евангелия, може би и на Закон судний людемъ, св. Методий заедно с брат си св. Кирил е превел основните богослужебни книги още в пределите на Византия и по-точно в манастирите на планината Олимп в провинция Витиния, но още

преди заминаването им за Моравската мисия. Възможно е първите преводи св. Методий да е записвал с гръцки букви за нуждите на славяните от българската група, преселени във Византия и за славянство-християнски в съседна България.

Най-важното доказателство за определянето "просветител" "славянобългарски" е описан форма на текста в най-старите гречески на първите преводи, което показва, че не всички славянски езици това е именно българският славянски език. Защото има три особености в езика на св. Кирил и Методий, които, везти заедно, се срещат и дотъкне единствено в българския език.

Посречените факти, както и следващи друга в специализирани изследвания, дават основание за предположението, че именно св. Методий е "първ между равни-

те" при преводите от гръцки на славянски език на основните християнски богослужебни книги. От друга страна, редкия особености на неговия език са достатъчно основание за твърдението, че от всички "славянски" езици техният език безусловно е славянобългарски от старобългарската епоха. А това ни дава основание за заключението, че св. Методий още в средата на IX век сред славяни от българската група, преселени от Солунско и от Южна България в провинция Витиния, може би в началото с гръцки букви, е записал първите преводи на славянски български език за нуждите на българските славяни в България и в съседна Византия.

Планият превод на всички библиейски книги (без Макавеевите), а това означаваша превод на Библията на славянски български език, наредка името на св. Методий сред най-забележителните дейци на европийската и световна култура, наред с имената на блажените Иларион, на Мартин Лутер и други преводители на Священното Писание на говоримите езици по света. Затова името и делото на св. Методий ще претрпе вече не само след нашия български народ, но и навсякъде по света, където има стремел за просвета на християнските истини на говоримия народни езици.

Ст.с. Тривофили КРЪСТАНОВ

БОЖИЕТО СЛОВО

Пс. 119:105, Пс. 4:12, Ерем. 23:29

*О, вечно слово на Отца,
живей във мен, ади ме ти,
откри ми къя вечността,
светилник мой всегда бди.*

*Кат' ярка, пурпурна звезда
веди ме ти във този свят,
бди ми щит, виделина
във пътя труден, непознат.*

*Ти мой приятел си желан,
учител верен, капаро,
със теб вървя към Ианаан
и боря се срещу греха.*

*Във радостни и скръбни дни
към тебе с вяра следам аз,
към правдата ме водии ти,
чрез теб пребождам с моя Спас.*

*Ти изгор си на мъдростта,
надежда, радост си за мен.
Тойте божествени слова
ми дават сила нощ и ден.*

*Без теб не мога нигаа аз,
о, живо слово на Отца,
бди се мене всеки час
и ме ади към вечността.*

Карла ВЪРЪАНОВ

КАТЕХИЗИС

за да суди живи и мъртви. Така ще се увериш царство Божие, което започна с Неговото първо смъртно пришествие. Защо се казва, че той е преводил православията на своя брат от гръцки на славянски. Всичко това дава основание за предположението, че първ от два-

я оживотворява, и една е вярата на члновите я. Света е, понеже в свят Основателит и. Съвърна е, защото с Православиято си притяжава гласноста на истината, простора се по црля свят и жалае да включи в негоото си всички народи и народи. Апостолска е, защото пази непокърнено и неподправено учението на апостолите, направлява се от Светия Дух и се ръководи от епископи, които със своето автентично разположение са приемници на апостолите.

10) Изповядвам, че за да стана член на Църквата Христова, трябва да се кръстя в името на Светата Троица. С едно и единствено кръщение на християни се дава опрочитие на първородния грях и на личните грехове на израващи.

Църквата
9) Вярвам и в Църквата, която е една, понеже е един нейният Падна — Христос, един е Светият я Дух, който

Бъдещият живот
11) Вярвам и чакам общото възкресение на всички мъртви. При него всяко тяло, което ще възкръсне, ще се съедини с безсмъртната си душа. Възкресението на всички ще стане при Второто пришествие на Господа.

12) След възкресението и Страданията на Христос очаквам, че ще бъда удостоен от Бога да се насладя на живота в бъдещия век заедно със светителите и праведниците. Амин.

Спад като сме възтълкували протото и кратко Символа на вярата, приемнама към по-нататъшното анализиране на съдържанието му, следвайки както самото съдържание, така и отделните понятия на нашата православна вяра.

Ще трябва да отбележим, че пра-

вославната догматика обикновено се дели на две части. Първата се отнася до предпоставките на изкуплението — чрез Христос, а втората — до самото изкупление чрез Христос и възстава вечно, отнасяща се до Спасителя. Неговото миропосветено дело и обстоятелствено за придобиването на изкуплението в бъдещия живот.

ПОКАЕН ПЛАЧ И СЪЛЗИ

През дните на Великия пост Църквата ни дава много примери за покаяние, което съвсем сякаш не е което да просвети нашия ум, за да не отдадем духом в огънение. Трябва да знаем, че Господ Бог е многомилостив и няма грех, който да надхвърля всегроздната Божия любов, стига да има искрено разкаяние.

Тъй, след като ни се припомни по следата на Великия пост сълата на св. Крст Господен, в 8-та неделя на поста Църквата ни дава един необикновен образец на покаяние и нравствено съвършенство в лицето на преп. Марин Египетски. Марин напуснала бащиния си дом в 17 години прекарала морално разпуснат живот в многолюдния и с много греховни обаяния град Александрия. Един ден случайно забелязала на брега на морето да се тъпчи много народ на полевен караван и запитала: „каква? И като узнала, че това са поклонници да Йерусалим, стигнали да се поклонят в Крста Господен, качила се и тя. Дошла в Йерусалим, но когато пожелала да пре-

рочи прага на храма, невидима сила я задържаха; почувствала като че храмът ѝ се разваляше. През съзнаването ѝ префулхана мисъл за нейното недостойнство и като поддигнала поглед, видела на стената като жив образ на св. Богородица с мимички миловиден поглед опразнен към нея. Сгреснала се, разтърсана до дни душа. Със стонлив плач се обляла в сълзи и едва тогава успяла да подигне крак, за да прегърне Крста. С облаговолен страх влязла в храма. Един Господ знае нейната силна покаянна молитва, видян израз на който бил съвършен единствено изразен плач, обилният горещ сълзи на покаяние. Тогава в храма ти си дава обещание да направи коренен обрат в живота си върнула се да целуне св. Крст и изляла навън с духовна бордост и лекота. Влязла си малко хлби и скукини в една кошница и се отдала единствено на пост и молитва, рато в опасност от звероство и хищници, без да види жив човек, цъли 47 години била в пост и молитва; корени и водил нейната храна; изоточила протривагнала жив ске-

лет. Само на Господа Бога и Божията Майка св. Дева Марин били известни нейните подвизи, въздишки, плач, сълзи и борба за спасение и изкушения от сатаната.

Един подвижник казва: „Тядно нещо са сълзите – текат от водостените очи, а измитват неводостената душа. Парят на земята, но похватат димоната и правят да тържествата души над тилото!“ Тези думи изтъкват в съзнанието, като споделят житието и подвига на преп. Марин Египетски.

За живота и разказва преп. Зосима. Той бил строг монах, голим подвижник. И на неговата ву дошла изкушавателна мисъл: че една ли се намери някъде човек, който да го превъзведе в монашеския живот. Тогава чу глас: „Ако искаш да видиш в молитвите подвиг свят човек, иди отвъд Йорданската пустиня“. На следващия ден Зосима отишъл в манастира на св. Момн Превъзвезд, рато монасите веднаж съвършили ангелосторбени работи. Отдъхнал, поминал си при тихо и проръжлив глас па 20 дни навътре в пустинята. Стигнал при един пресъхнал извор по-

Стенопис от Египетския манастир

обед, видял като човек, правейте фигура на човек, който се отдалече чак трикометово шубраци и се скрип от погледа му. Поканен и в отговор чу: „Ако желаваш да ме видиш, хвърли горната си дреха и се отдалече, за да се обляла. Тъй като единствено та ми дреха отдрена всички на гръбна ми и сега съм без дреха!“ Прелюдният монах Зосима се съблякнал, излязъл покръката, поск-

ипан да се благослови от него, но като от духовно лицето тя вляла от него благословие. И след като разказала живота си, за помоч на Зосима, когато по него го желание застанала молитва, той забелязал, че тя стои във въздуха, не отира от земята, задръжта духовно начало у нея да такава спелен надхвърлявало телесната природа, че тя бива като ангел в глът.

С покаяни сълзи тя му разкрила живота си и пожелала адната година да даде със св. Причастие по същото време, за да я причастят. Той излязъл молитвенно и я когато на следната година дошъл и разгрозен изкачвал на мястото поговата ѝ, видял я в далечината на брега на р. Йордан да се прекръжва и тригнала по известна при пожар, наводнение, земетресение.

С поината на свещника, пред множеството на поговата на светието, озарен от жълтата светлина на пламнатата свещи и топлетата на християнските очи – камбанният звън се превърща в своеобразен инструмент. Боголюбивият християнин може да открие благоговейното влияние на мелодичния звън върху себе си. В миг този звън се превърща в горнтей на злото от млошката душа.

За българина звънът на камбаната има особен смисъл. Нека за миг се пренесем в Булгуната 1876 г. Освезамо щеще чуем

дъни ден след отминаването му тя починала...

Зналосно по предаване, житието на преп. Марин Египетски е напосано от св. Софроний, патриарх Йерусалимски. Св. Андрей Критски като архидякон в Йерусалим тригнал за Шедо, за да участва в VII Вселенския събор в 380 г. против маконските. Той отнесъл съведно с напосанието от него покаян канон и повестуването за живота на преп. Марин Египетски. Оттук в покаяния му канон са влапани прошения и към преп. Марин Египетски: „като усърдно молитвенно а гласчи сълзи и покаяните прошения“.

С оглед духовния подвиг на преп. Марин Египетски покаянието може да се определи като поле на съкрушение за проявление, свързано с прожектирано живот с молитвен към Бога за опрощение, изповед и съвременно съзнание за своето недостойнство и тървара неможност с вяра и надежда в милосърдието на Господа Исуса Христа за върно ново живот.

Градновалски епископ ИЛарион

ПРЕП. ЙОСИФ ПЕСНОПИСЕЦ

За Православие то без поборник ведно с Григорий Декавалин, а след това изгнаник и затворник при император Лъв Армениан на Крит.

Освободен чудесто, свети Йосиф хвърли Цариград изюдена манастир, събралието се братство от монаси той наставляваше с любов и мир.

Желаеше той песен да напише във памет на свети Вартоломей, тогава даде му прелюдност сише Христос – Великият Архистерий. И обдъхновел, той с множеството калони

уодичите Божии възля, зюления за светите икони при новите владетели търпя.

На старост в Цариград допосил си, от асвечи тачен, но ударен елирен. И песните на Йосиф Песнописец повтара Църквата до днешен ден.

И. ЛЮБЕНОВА

БЪЛГАРСКИ ЦЪРКВИ И МАНАСТИРИ

КАМБАНИИЯТ ЗВЪН

„Не пийтай за кого бие камбаната – тя бие и за теб“

Българската църковна камбана носи белезите на познати от хиландийската зямка. Възникла по българските земи още в XIII в. в Несебър, Мелкоп, Юстинцид. Пръв Възраждането получава архитектурно развитие. През втората половина на XIX в. много от храмовете се строат с камбанария – „Св. Никола“ в Дряново, „Св. Богородица“ в Габрово, „Св. Троица“ в Банско – с часосазни, „Св. Никола“ и „Св. Атанас“ във В. Търново.

След Освобождението в 1878 г. камбанария се изграждат, към много от съществуващите и към нов-

вопостроените църкви.

Църквата „Възвешение Богородично“ в загарагата част на Дряново възниква в XIX в. върху основите на стар храм от XIV в. Камбанарията е строена през 1880 г. Състои се от две чакета, в добра пропорция поменили са. Гарнето тло е лекъ, изработен от лантовата задаря, представлява изюдена примаса с кръстовидни отвори. Увочначена е с кубе, общице с паванария. Камбанарията се издига величествено над останалите постройки, за да разнася надалече и равномерно камбанния си звън. Тя възвества литургия, църковни празници, бележи решителни съдебноосни моменти от живота на чове-

ка – кракчени сватби, погребения, предпретривае, зюна при пожар, наводнение, земетресение.

С поината на свещника, пред множеството на поговата на светието, озарен от жълтата светлина на пламнатата свещи и топлетата на християнските очи – камбанният звън се превърща в своеобразен инструмент. Боголюбивият християнин може да открие благоговейното влияние на мелодичния звън върху себе си. В миг този звън се превърща в горнтей на злото от млошката душа.

За българина звънът на камбаната има особен смисъл. Нека за миг се пренесем в Булгуната 1876 г. Освезамо щеще чуем

„дан, дан, дан“ по улиците на Копривщица и Паназюград. За видим оплетенето от радост люд на бистанитието, като „презвз“ сплоред Захари Станянов: „Бунт! На оръжия брати!“

Този звън разкъсва дряни и съмненни, кара хората да спрат за миг слънце, крадър, амбиции, слънце и прелюдност да да озвонят прелюдността на искондиреното проблем, да помислят за дуовна чистота.

Камбанен звън! Плас на светлината, колто озарява сърцата ни, лъгува душата ни, трогновата прелюдността на времето, укрелта и възвешава човешкия дух.

Иванка ИВАНОВА
Храм „Възвешение Богородично“ – Дряново

